

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvezčer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 80 h. Za ljubljane s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tojo dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez istodobne vročitljive naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petek-vrste po 12 h, če se oznanila tisk enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolje frankovati — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafiovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v l. nadstr., upravljanje pa v pritličju. — Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Uredništvo telepon št. 34.

Montagnini.

Sveta katoliška cerkev je kompromitirana in blamirana tako grozito in neusmiljeno, da si morata papež Pij X. in njegov „državni tajnik“ kardinal Merry del Val puliti lase od obupa in sama sebe klofutati od jeze.

V trenotku, ko je bila pretrgana diplomatska zveza med Francijo in med papežem, je dotedanji papežev poslanik, sedanji nadškof Lorenzoli moral zapustiti Pariz. Lorenzoli, o katerem se je sedaj odkrilo, da je škofovsko in prelatsko mesta prodal tudi jako nevrednim ljudem, je res odšel, a zapustil je v Parizu svoj arhiv in pustil je tamkaj svojega „uditora“ papeževega diplomata Montagninija, ki je kot neoficialni zastopnik in pooblaščenec papežev tajno opravljal tiste posle, ki jih je prej opravljal monsignor Lorenzoli.

Prišel je pa dan, ko se je francoska vlada naveličala spletki, ki jih je pletel monsignor Montagnini. Sicer je avstrijski poslanik (!) grof Khevenhüller Montagninija svaril, a brez uspeha in tako se je zgodilo nekega dne, da so se oglasili francoski policiji pri monsignoru Montagniniju. Brez respeka pred posvečeno osebo papeževega monsignora je policija spravila — seveda v kupeju prvega razreda gospoda Montagninija čez mejo in konfiscirala cele gore popisanega papirja, ki jih je našla v arhivu nuncijature. Seveda je bil grof Khevenhüller, nesposobni avstrijski poslanik, zoper hitro pri rokah in zahvalil od francoske vlade, naj njemu — Avstrija je menda že čisto pod papežko komando — izroči tisti del arhiva, ki je iz časa, predno je bila pretrgana diplomatska zveza med Francijo in Vatikanom. To se je zgodilo, toda ostalo je v rokah francoske vlade še na tisoče poročil, pisem, brzojavk in beležk, ki dajejo krasno sliko o politiki rimske cerkve na francoskem.

LISTEK.

Sladki Jožica.

(Josip Aleksandrovič.)

Jožica je bil mlad, majhen, okrogel in zdrav, kar se da. Talar mu ni pristajal, ker ga je bil podedoval, pa za to se ni dosti zmenil; kaj ga bričajo svetske norosti! Iz prav zakotne in pozabljeni vasi je bil Jožica doma in načelo je imel dopasti, se vsakemu, — torej biti pravi naslednik Kristusov... Da postane v resnici pravi njegov posnemalec, je bil silno ljubezniv z vsakim, vsaj misil je, da je Kristus bil takšen. Tudi ponižen je bil, posebno kadar se je podajal k spovedi in k obhajilu, se mu je dolgi nos skoraj prsi tikal: ali po temu ni treba sklepati, da bi ti nastavil desno lice, če bi ga po levem klofutnil. In zategadelj so ga tudi vsi radi imeli. Pa ne samo sodrugom dopadati je bila njegova tendencija, ampak predvsem predstojnikom, ker goji skrite želje, da bi bil na svetu med prvimi. Čeprav mu evangeliye pravi, da kdor je prvi, bo zadnji, on ne da veliko do-

Zdaj so pariški listi začeli prijavljati ta material in kar je prišlo v javnost, je nad vse senzacijonalno in je blamirala in kompromitiralo rimske cerkev tako, da huje ni mogče. Papirji ki jih je našla francoska policija pri Montagniniju in ki jih zdaj pregleduje poseben odsek francoskega parlamenta, pomenijo strahovito zaščitico za papeža in njegove sodelavce.

Nihče ni dvomil, da je imela rimska cerkev svoje prste vmes, ko so se začeli pojavljati tu in tam odpori zoper ločitev države od cerkve. Iz papirjev papeževega zastopnika Montagninija je razvivno, da je bilo vse to umetno narejeno. Jasno kot beli dan je sedaj dokazano, da je rimska cerkev kovala hudoleske komplotne proti francoski republike. Cerkev ljubezni in miru je ščivala nevedne ljudi na uporin na poboje, cerkev, ki nosi na svoji zastavi podobo Izveličarjevo, se je pehal na vse načine, da bi med Francozi zanetila bratomoren boj, klanje in prelivanje krvi in napela je vse sile, da bi na francoskem provzročila revolucijo, upajoč, da s tem prepreči ločitev države od cerkve. Sveta katoliška cerkev je delala na to, da bi se Francozi med seboj spoprijeli, pobijali in klali.

Iz papirjev Montagninijevih je vidno, kakih nizkotnih in zaničljivih, naravnost hudoleskih sredstev se poslužuje rimska cerkev v dosegu svojih namenov. Natančno se iz teh papirjev spozna, kako se je postopalo pri volitvah, kako je rimska cerkev podkupovala politike in časopise in tako se je posluževala najsumljivejših elementov, vidi se pa tudi, kako je zaduševala vsak pošten pojav med duhovščino samo. Tudi duhovniki in celo škofo so bili „sumljivi“ in deležni preganjaj, če se niso strinjali z oficjalno politiko rimske cerkve, da, neprcenljiv je ta dokaz, kako ne po-

štenih in nemoralnih sredstev sta se posluževala kardinal Merry del Val in njegov gospodar Pij X. Danes strmi ves svet zaradi moralne propalosti cerkvene politike. Zdaj se pač nihče več ne bo upal tajiti, da je vrhovno načelo rimske cerkve: Namen posvečuje sredstva!

Montagninjevi papirji so dali francoski vladni silno orožje zoper rimske cerkev. Ves francoski narod je danes ogorčen proti katoliški cerkvi in katolicizem ima toliko škodo, da je niti v sto letih ne bo pravil.

Koristna so pa ta razkritja še tudi v drugem oziru. Kdor čita te dokumente, mora izgubiti vsako spoštovanje in vsak respekt pred voditelji cerkvene politike. Navadno mislijo ljudje, da so ti s škrlatom obdani kardinali in škofo in prelatje kdo do kistrovne glave. Iz Montagninijevih papirjev je vidno, da so ti papeževi stebri sicer ljudje brez vesti, a tudi veliki bedaki. Montagnini sam, ta papežev zaupnik in diplomat, je pravi tepec, kar pa ni oviral, da sta ga papež in kardinal Merry del Val naravnost občudovala. Za ilustracijo naj navedemo le en slučaj: Klerikalni poslanec Piou je bil poseben zaveznik Montagninijev. Piou je seveda slab katoličan, a velik prebrisanec in je inuel papeževega nuncijskega za norca. Pravil mu je, da je dobro znan s Clémenceauom in da bo tega lahko podkupiti. V resnici ni bil mož nikdar v nobeni zvezi s Clémenceauom. Da bi Montagninija prevaral, je naprosil neko znano mudamo, naj priredi večerjo in povabi tudi Clémenceaua. Pri tej večerji je Piou edinokrat v svojem življenju govoril s Clémenceauom o — vremenu, a bedasti Montagnini je bil šel na te limanice in izposloval od papeža ukaz, da morajo klerikalne aristokratije v Lyonu izročiti svoj volilni fond v znesku 300.000 frankov Piou-u! Kardinalu Merryju je Piou postal sodček konjaka. Kardinal je nato

pisal, naj mu pošlje še dobrih bonbonov, seveda takih, po katerih začuščja se ne pozna dihu, da je dočink pil žganje. Vrh tega je kardinal Merry pisal, naj pošlje Piou tudi papežu sodček žganja, češ, da se mu bo s tem posebno prikupil.

Takih in enakih karakterističnih detajlov je v Montagninijevih papirjih nebroj. S temi papirji je kompromitiranih vse polno ljudi, posebno pa so kompromitirani klerikalci gori do kardinala Merryja in do papeža. Politične posledice teh razkritij so danes še nedogledne in znajo biti za rimske cerkev naravnost usodne.

Volilno gibanje.

Praga, 8. aprila. Češki agrarci so sklenili, da ne podpirajo kandidature grofa Sternberga, temuč pozivajo vse češke stranke, naj se združijo proti Sternbergu, tudi sporazumno s socialnimi demokrati.

Ljubljana, 8. aprila. Poljski narodni svet je sklenil, izdati na narod manifest, v katerem se bo poudarjala potreba, da se ustanovi močan, solidaren poljski klub. Obenem so se tudi dočili kandidatje za kmetske okraje. V mestni skupini Bursztyn-Bubrka je proglašen za kandidata bivši načelnik poljskega kluba vitez Abramowicz.

Nagodbena pogajanja.

Dunaj, 8. aprila. Zveza avstrijskih industrijev je sklenila rezolucijo, v kateri se vrla poziva, naj ne zavira ogrskih stremljenj glede ločitve od naše državne polovice.

Budimpešta, 8. aprila. V vladnih krogih so uverjeni, da jutri na Dunaju zapričeta nagodbena pogajanja prineso odločitev, bodisi v pozitivnem ali negativnem smislu. Doseže se ali sporazumljene ali pa se konstatira, da ga ni mogoče doseči.

Iz ogrsko-hrvatskega državnega zbora.

Budimpešta, 8. aprila. Nadaljevala se je debata o novem ljudske-

šolskem zakonu (regulacija pravnih razmer in plač učiteljstvu nedržavnih šol). Posl. Vajda (Rumun) je kritikoval predlogo v triurnem govoru s stališča nemadžarskih narodnosti. Dokazoval je, da je predloga prenagljena ter ima le namen, odvrniti javnost od zahteve po splošni volilni pravici. Govoril je ves čas tako tiko, da so ga jedva razumeli v neposredni bližini. Predsednik ga je opetovano opozoril, naj govoril glasnej, nakar ga je govornik pozval, naj mu pove določbo v poslovniku, da mora glasno govoriti. — Za njim je govoril slovaški poslanec Sklizak, ki je navajal vse krivice, ki jih prizadeva madžarska vlada Slovakinom v političnem, kulturnem in socialnem oziru. Tudi Sklizak je govoril potihoma, ker je treba nemadžarskim poslancem štediti organe, ako hočejo doseči kaj uspeha s svojo obstrukcijo.

Hrvatski poslanci so pred sejo zapazili, da ni na parlamentu razobesene hrvatske zastave. Tako so poslali deputacijo k predsedniku Justuhu, ki se je izgovarjal, da zakon predpisuje, da mora biti razobezena hrvatska zastava le tedaj, kadar se v parlamentu razpravljajo skupne zadeve. Novi šolski zakon se tiče le Ogrske. Po njegovem zasebnem mnenju pa imajo hrvatski poslanci v vsaki seji pravico, se oglašati k dnevnemu redu, vlagati interpelacije in vladne predloge, zato bo odredil, da bo v zasedanjih visela na parlamentu poleg ogrske tudi hrvatska trobojnica. S tem se je zadovoljila hrvatska deputacija, ki jo je vodil posl. Supilo.

Nemiri v Macedoniji.

Carigrad, 8. aprila. Nad 100 mož brojeva grška četa je napadla ponci bolgarsko vas Bač v florinskem okraju. Grki so ubili bolgarskega popart začigali vas. Trije možje in ena žena so zgoreli.

Uradni list je prinesel imenovanje novih justičnih nadzornikov in njih namestnikov za vse tri macedon-

tega. Zato pa ima vedno kako pretezo, da jih obiskuje. In obiski so prav pogosti, ker Jožica ima bistre oči, pa dobro vidi, če kateri od srodrogov kako prepovedano ugane. In če ima dotični sodrugi nesrečo, da ga je Jožica slišal ali viden, — kar pa ni težko, ker poleg vseh blagoslovov in redov jim le ostanejo človeške napake — lahko že zanaprej ve, da pojde Jožica k enemu od predstojnikov in mu tajinstveno s simularnim zgražanjem razodene, tainta je storil tointo, je povedal tointo. — Iz vsega tega pa ni treba sklepati, da je Sladki Jožica naiven ali neumen, ker je končal gimnazijo pri Benediktincih in čez počitnice je vedno občeval z domaćim župnikom, ki je bil sila moder. Prav ponosen je bil na te svoje vzgojitelje, pa ta ponos je bil ničla nasproti ponosu, ki ga je Jožica čutil v mislih, da je čist kot angel in da bi zatorej v slučaju smrti postal dobrodošel gost v nebesih. — Ker bi rad, da ga čitatelji čislajo kot prihodnjega drugega Krista, ne bom tako široko govoril o njem, ker v dolgih govoricah, pravijo, je vedno nekaj slabega; in ker je to tudi resnica, ki se posebno ob nedeljah opaža,

bom kratek, da ohranim Jožico pred sumnjami zlobnih ljudi.

Sladke želje goji Jožica na dnu svojega srca, pa še sladkejša čustva ga prešinejo, če pomisli, da se mu bodo uresničile.

Prva želja je, postati prefekt. Kaka radost, biti prvi med kolegi, prvi začeti zjutraj z molitvijo, ko še vsi misljijo na spanje, a on bi jim s krepkim glasom pregnal take nečiste misli; prvi začeti in poslednji končati! ... On bi molil naprej, a drugi bi morali odgovarjati! ... In čez dan bi hodil po sobah in nadzirjal kolege, če se učijo; budil bi jih tudi, če bi slučajno spali in rektorju bi povedal, če bi romane brali! ... Tudi na sprechodu bi cum jurisdictione ostro pazil, da ne bi katerega pogledi zapeljani bili od kake zapeljive gospodične! ... Vse to bi natančno izvrševal in vsi bi se ga bali! ... Celo tisti, ki ga imajo sedaj za mevžo, bi rekli: „Lej ga Jožico, kdo bi si bil misil, da je tak fant!“ ...

Druga njegova želja je, študirati višjo teologijo in postati doktor. Kako pa tudi ne! Za katedro bi se delil in razlagal lemenatarjem samo zlato in biserje, kakor sedaj profesor

Bodravec, ki ima v ustih in na jeziku same demante, — vsaj zdi se mu tako. — Dokazal bi še temeljitejše, kako so racionalisti, heretiki in vsa podobna obžalovanja vredna banda strašansko prisvojeni. Osmešil bi jih tako, da bi končno vsi k njemu k spovedi hodili in pokoro delali. — Hej, žile se mu nategnejo pri teh mislih, pest se sama ob sebi stisne, Jožica se vzpone na prste in si misli: „Jaz ... jaz!“ ...

Sicer pa je večkrat menjal želje, ker ni bil popolnoma svoboden. Mati mu je enkrat pisala, da že težko čaka njegove prve maše. To pismo je imelo tak efekt, da bi bil skoraj zavrgel vse prejšnje želje. Kar zamamljivo se mu je zdelo, da bi pel prvo Glorijo v domaći farni cerkvi, kjer bi iz štarih drugih far privrli ljudje, — toliko bi jih bilo, da bi se kar dušili — in to samo zaradi njega! ... A vsi bi ga gledali in gledali, celo pokojni oče, — Bog mu daj! — bi stal polega oltarja in bi se radosti jokal, cela nebesa bi bila od veselja rasburjena in milijoni angelov bi sprejemali njegovo molitev in nosili jo na belih rožicah pred nebeski tron ... Ti moj Bog! Samo zgaga

je v tem, ker bi potem moral najbrž odreči se doktoratu in profesuri in za vedno ostati na deželi, kjer je menda tako težavno, vsaj domači župnik mu je pravil tako. Zato je odgovoril materi: „Jaz ne bom imel še tako kmalu nove maše, ker bom študiral za dohtarja in za škofa“. Čez tri dni mu je mati zopet pisala: „Za božjo voljo, za dohtarja pa ne! Da bi pa ti za škofa študiral, ne morem verjeti.“ Vedel je, da ga ni razumela, zato ji je takoj razjasnil: „Saj nočem biti za dohtarja takega kot je X v Y, ampak dohtar Sv. Pisma. Tudi nisem misil povedati naravnost, da bom škof, ampak bom samo gledal, da postanem to, po čemer sem tudi škof lahko.“ In kmalu je zopet dobil odgovor: „Joj, joj, torej vendar res, da za škofa študiraš. Če je tako, potem pa ni še treba nove maše imeti; bom še lahko čakala. Kako bom še enkrat srečna! — Ali za dohtarja pa ne! Ampak dobro se zadrži, da te ne bodo zavrgli.“

Take malenkosti sicer nimajo pomena, pa vendar jih moram omeniti, ker so mu delale ogromnih težkoč.

(Dalej prih.)

ske vilajete. Za Solun in Skoplje sta nadzornika mohamedanca, namestnika pa kristjana, v Bitolu je nadzornik kristjan, namestnik pa mohamedan.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 8 aprila. Vlada je razkrila, da imajo opozicionalni poslanci z dežele doma tajne odbore, ki so v živahnih zvezah z dumo. Dasi se ti odbori bavijo le z informativnimi nameni, vendar je smatra vlada za zelo nevarne, čes, da pripravljam splošno vstajo. Politično ozračje je skrajno napeto, in pričakuje se lahko vsak trenutek razpust dume.

Duma je razpravljala danes le o agrarnih stvareh. Posl. Šulgnin je napadal socialiste ter predlagal ironično ustanovitev stranke „kapitalističnih socialistov“, ki naj odpravijo sploh vsako posest, tudi posest energije, duha, talents itd.

Varšava, 8 aprila. Vseučilišče v Kijevu imajo popolnom v oblasti revolucionarji. Vseučiliščini so izročili senatu ultimatum, v katerem zahtevajo pravico za prirejanje političnih shodov.

Odesa, 8 aprila. V Sebestopolu so se začeli puntati mornarji vojnega brodovja. Tudi med pristaniškimi delavci je začelo vreti. Mornarični minister je ukazal, naj odrine vojno brodovje nemudoma iz sebestopoljske luke na kavkaško nabrežje.

Vladarji na potovanju.

Madrid, 8 aprila. Kralj Alfonz je odšel s kraljico-materjo in celim dvorom v Kartageno angleškemu kralju Edvardu naproti. Dočim je spremstvo ostalo v pristanišču, se je peljal kralj po morju naproti ter se je vrnil sprejem sredi morja. Kralj Alfonz je imenoval kralja Edvarda v znak posebnega čisanja za vrhovnega kapitana španske armade.

Carigrad, 8 aprila. Italijanski kralj Viktor Emanuel je prispel danes v Atene. V pirejskem pristanišču ga je sprejel kralj Juri s prestonoslednikom.

Nemčija proti razoroženju.

Berlin, 8 aprila. Na posredovanje Anglije, naj bi se Nemčija pridružila na mirovni konferenci v Haagu predlogu za omejitev oboroževanja, je Nemčija odgovorila s tem, da si je naročila dve novi vojni ladji. Nemški delegatje imajo že naročilo, da odrečijo sodelovanje pri razgovoru o razoroževanju z motivacijo, da je javno mnenje (cesarjevo!) na Nemškem proti razoroževanju.

Francija v Maroku.

London, 8 aprila. Maroški sultan je ukazal po vseh mošejah prečiniti oklic na narod, kjer je rečeno, da je vsed umora dveh Francozov Francija upravičeno razčačena ter je imela pravico zasesti Udjdo. Maroška država bo morala za zločin svoje sodrge plačati Franciji velike žrtve, da ugodí pravilnim zahtevam Francije. Do takrat pa poziva sultana pribivalstvo, naj ostane mirno.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Daleje.)

Turške vojne ladje so ribiške čolne kaj hitro segnale skupaj. Vojaki so se spustili v te čolne in začeli spravljati begune na admiralsko ladjo. Piali-paša je hotel begune sam zaslišati in zaklel se je, da bo postopal neusmiljeno z vsakim, kdor ne bo odkrito vsega povedal, kar ve o Gjačiu.

— Star račun imam z razbojniškim kraljem, je Piali-paša pripovedoval svojemu pobočniku. Leto dni je že tega, kar me je njegov sin obstreli, ko sem na otoku Avgonu pomagal oteti odlično damo iz piratske sužnosti. Takrat sem prisegel, da uničim oba Gjačia. Zdaj imam upanje, da mi pride kralj Gjačič v roke. Srečen bom, če se to zgodi in dan, ko bo piratski kralj visel na jamboru moje ladje, bo eden najlepših dni moje življenja.

Vojstrovo je seveda le počasi spravljalo begune in begunka na vojno ladjo admiralovo. Segnalo jih je vse na zadnji konec ladje in po-

Vojna v Centralni Ameriki.

London, 8. aprila. V Washingtonu se je vrnila te dni konferenca zastopnikov Zedinjenih držav, Mehike, Kostarike, San Salvadorja in Guatemale. Sklenilo se je, skupno nastopiti, da se napravi konec bojem v Centralni Ameriki; ako se to ne doseže z minimum posredovanjem, se nastopi ostrežimi sredstvi.

Nikaragviške čete so zasedle Puerto Cortez.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. aprila.

— **Socijalni demokrati in „mladi“.** „Mladi“ so v „Novi Dob“ v svojem poročilu o socijalnodemokratskem shodu v „Mestnem domu“ izrekli zelo neugodno sodbo o pisatelju Ivanu Čankarju kot socijalnodemokratskem kandidatu. Temu napadu je posvetil Ivan Čankar, ki je sedaj za čas volitev vstopil v uredništvo „Rdečega praporja“, pod naslovom „Peršnost“ to-le notico: „Neki človek, ki vihti v „Novi Dob“ v svoj žurnalistički pipec, je pisal o ponedeljskem shodu v „Mestnem domu“ na tak način, da je mogoče samo dvoje: ali se mu je zmedlo, ali pa je bil dodobrega pijan. Ne brigalo bi me ne to ne ono, če bi poštenjak v svojem žalostnem stanju ne bil izjecjal par besed, ki so prav tako neumne kakor perfidue. Ker je v Ljubljani morda vendarle troje ljudi, ki bero „Novo Dobo“, bi se lahko vprašali: Kaj je tako interesantnega na zgodovini Cankarjeve kandidature, da je potrebno to skrivnostno namigavanje? Tistim trem ljudem torej razložim: Človek je namigaval zato, ker govoriti ni mogel! Računal je: molči in namežnik, pa si bodo lahko mislili samega vraga! — To početje je perfidnost take sorte, kakor je v poslednjih časih nismo bili več vajeni v slovenskem časopisu. Meni se zdi, da bi bilo od „Nove Dobe“ pametnejše, če bi svoje kratko in tiso življenje zaključila na spodoben način, ker je navsezadne vendar-le okusneje, da izdihne siromak na čisti postelji, nego da bi poginil v mlaki. To je vse, kar je treba povedati tem slabo „vzgojenim političnim otrokom.“ — Še ni dolgo tega, ko so si bili „mladi“ in socialni demokratje prav dobri prijatelji, a sedaj so si že pošteno v laseh. Kaj je vzrok temu, ne vemo. Najbrže so „mladi“ hudi na socialne demokrate, ker jim je na njihovem zaupnem shodu v „Iliriji“ sodrug dr. Dermota odkrito povedal v obraz, da je „stranka mladih“ docela nepotrebna, socialni demokratje se pa zopet ježe na „mlade“, ker niso kratkomalo vstopili v njihovo stranko. In zato so si sedaj bratci v laseh.

— **Škof v Kranju.** Ljubljanski škof je letos zelo priden v birmaju. Ne more čakati officialnega vzleta sv. Duha o Binkoštih, ampak ga je klical že pretekl tened po Gorenjskem na

razsvetljenja potrebe otroke. V nedeljo je bil pa v Kranju. Pripeljal se je tja že v petek in pričakoval seveda, s kakimi častmi ga bodo sprejeli. Hladnemu času primeren je bil sprejem. Zastave so bile prav redko sejane in še te so se nekako sramovali, da so morale prisiljeno viseti v škofovo čast. Slavoloka ni bilo nič, le pred cerkvijo in župniščem je bilo par skromnih mlajev, ovitih s smrečjem, potaknj enim semintja z neukusnimi papirnatimi „rožami“ v kričečih barvah brez napisa, brez zastav. Na stopnicah pred župno cerkvijo so se zbrali pod okriljem edine društvene zastave Marijin devic dostojanstvenika: dva zastopnika okrajnega glavarstva, gg. župan Šavnik, okrajni nadzornik Kalinger, nadučitelj in ravnatelj Pezdici. Po sprejemu je škof obdelaval mladino v gimnaziji z dogovorno pridigo, v kateri pa ni nič omenil, kako je svoj čas poskušal oškodovati Kranj in njeno gimnazijo s tem, da je hotel pobasati v svoj žep mnogo tisoč goldinarjev, ki jih je Marjeta Vidmarjeva zapustila za konviktn v Kranju.

— **Volilno gibanje na Štajerskem.** Neodvisni kmetje iz šmarskega, rogaškega in kozjanskega okraja so imeli v nedeljo v Mestnem shod, na katerem so proglašili za svojega kandidata v državnem zboru Vinka Žurmana, posestnika pri Sv. Križu blizu Slatine. Shoda se je udeležilo veliko nad 500 samih kmetskih posestnikov, cvet kmetstva prebivalstva iz imenovanih treh okrajev. Na shod je prišlo tudi okoli 100 predstavnikov Koroševe „Kmetske zvezze“. Najprej so ti junaki hoteli shod preprečili, potem so ga pa motili. Zaradi njih nedostojnega obnašanja je bilo razburjenje splošno. Koncem shoda se je sklenila resolucija, v kateri se je izreklo ogorčenje zborovalcev, da se jim usiljuje za poslanca nekmet nepoznan duhovnik dr. Korošec. Moralen uspeh shoda je bil zelo velik.

— **Državnozborski volilci v Celju je 1075.** Volilni imenik je razpoložen od včeraj naprej. Slovenci, storite svojo dolžnost, ker imenik gotovo ni sestavljen v Vašo korist!

— **Samo nemški poštni pečat** ima že vedno trg Tržič na Gorenjskem. Ako se pomisli, da je v Tržiču ogromna večina prebivalstva slovenska in da je tam le par privandrih Nemcev, moramo imenovati ta samonemški poštni pečat grad madež, ki leži na tržiških Slovenskih ročnih del v Št. Jerneju nad Muto in pri Sv. Lovrencu nad Ivnico je imenovan Alojzija Höglb iz Mute. V pokoj je šla učiteljica ženskih ročnih del v Št. Ilju in Velenju Ana Pečovnik.

— **Za slovensko bogoslužje.** V župni cerkvi kastavski v Istri kakov po vseh cerkvah v Liburniji se od starodavnih časov vrši služba božja v staroslovenskem jeziku, kakor dokazujejo to razni glagolski napis, istotako pa tudi razni spisi, pisani z gla-

golskimi črkami, med katerimi se nahaja tudi krstna matrika. V zadnjih časih je pa zmanjšalo potrebnih glagolskih misalov in zato je prišel v porabo takozvani „ččavet“, kjer služi duhovnik mašo v latinskem jeziku, a edino ona mesta, ki jih poje na glas, recitira v hrvaškem jeziku. Narod je skozi dolgo vrsto let navajen na obrede v svojem materinskem jeziku in nikakor bi ne bilo pametno, da bi se mu poskušali ti zameniti z latinskim obredom, kar misli tržaški škof Nagl sasoma v vsej svoji škofiji vpeljati, ker bo to povzročilo velike nemire, ali pa bi ljude prestopili v drugo vero. Iz teh razlogov je občinski zastop v Kastvu v svoji seji 23. februarja sklenil soglasno, da pošte na tržaški ordinarijat spomenico glede slovanske bogoslužja. V tej spomenici je rečeno, da si je narod uverjen, da izhaja protivnost protislovanskemu bogoslužju samo od sovražnikov hrvaškega naroda in da bi si mogel ta iskatki drugega škofa ali celo izstopiti iz katoliške cerkve, najmanj pa da bi postal indiferenten v verskih rečeh in ne bi pohajal v cerkev — ako ga bo škof Nagl še nadalje tako šikaniral in mu jemal tisočletne pravice. Tudi goriškega škofa so obvestili o tej spomenici in o eventualnih posledicah, če ne bo konec preganja slovanskega jezika v cerkvah.

— **Iz justične službe.** Namestnik drž. pravdništva gosp. Albert pl. Luschin v Ljubljani je imenovan za deželnosodnega svetnika v Ljubljani.

— **Iz finančne službe.** Davčni preglednik g. Karel Ferschnig je premeščen z Vranskega v Rogatec.

— **Vojlaške vesti.** Poveljnik 87. polka v Pulju, polkovnik Gherardini, je postal poveljnik 29. brigade v Ugvaru. Za poveljnika 87. polka je imenovan dosedanji poveljnik 97. polka polkovnik Otmar Panesch. V pokoj je šel generalni major Feliks Bonjean, poveljnik 44. brambovske brigade v Ljubljani. Dobil je viteški križ Leopoldovega reda ter se naseli v Gradiču. Na njegovo mesto v Ljubljano pride polkovnik Amand Wawra, dosedaj poveljnik 33. brambovske polke v Stryju. V pokoj je šel nadalje podpolkovnik pri 26. brambovskem polku v Mariboru K. Peretti. — Novoimenovani poveljnik 27. pešpolka v Ljubljani, g. polkovnik Martin Radičević nastopi svojo službo 13. t. m.

— **Učiteljske premembe na Štajerskem.** Stalna učiteljica v Kalobju je postala ondotna suplentinja Marija Gajšek. Za učiteljico ženskih ročnih del v Št. Jerneju nad Muto in pri Sv. Lovrencu nad Ivnico je imenovan Alojzija Höglb iz Mute. V pokoj je šla učiteljica ženskih ročnih del v Št. Ilju in Velenju Ana Pečovnik.

— **Prvi deželnki svetnik na Goriškem** je postal goriški deželnki tajnik dr. Alojzij Petarini. Doslej niso poznali tam te časti.

— **Gostovanje gospe Danilove v Zagrebu.** Kakor smo že poročali, je pretekli četrtek gostovala gospa Danilova na zagrebškem narodnem gledališču v Gerhart Hauptmannovi igri „Bobrova kožuhovina“. Vsi hrvatski listi pišejo pri tej priliki o gospe Danilovi z veliko pohvalo in izrednim priznanjem. Tu navajam samo oceni v „Pokretu“ in „Agramer Tagblattu“. „Pokret“ piše: „lahko trdim, da je gospa Danilova izvedla figuro Wolfove naravnost sijajno. G. Danilova je že 20 let član ljubljanskega gledališča in povsem rutinirana igralka Ali ona je tudi prava umetnica. Ni si izbrala kakke paradne vloge, da ž njo hipnotizira občinstvo in izvoste aplavz in to ji služi na čast. Toda ona je tudi iz te vloge, navedno nevhaležne, napravila dovršeno figuro. Njena igra je bila popolna in izvedena v podrobnosti, ves njen nastop je naraven in izeden v stilu drame brez vsake praznine, gladek in poln umevanja. A kar je glavno, ona je v pravem pomenu besede interpretirala pisateljev namen in potiral posamezne besede in momente z igro oči in z vsem svojim kretnjem. Ona je pojasnila ne samo figuro, nego tudi tendenco pisateljevo, zato je bila tudi po zaslugu odlikovana koncem vsakega dejanja z aplavzom in je bila večkrat pokljana na oder.“ „Agramer Tagblatt“ pa piše: „Včeraj zvečer so po dolgotrenjem odmoru uprizorili Hauptmannovo igro „Bobrova kožuhovina“. Vse zanimanje občinstva se je seveda koncentriralo na gosta, gospo Danilovo s slovenskega narodnega gledališča. Igra umetnice je bila odlična. Dama je interpretirala pesničke intencije z dobrim spoznanjem meje naturalizma. Zlasti je izražala s fino, diskretno umetnostjo ironijo, ki se blešči iz vsake besede tega dela. Gospo Danilovi se pozna, da je izredno rutinirana igralka, ki obvladuje vsa sredstva, s katerimi se vpliva z odra.“ — V soboto je gospa Danilova nastopila v vlogi Zanette Etchepare v Brienuxovi drami „Rdeči talar“. Poročila hrv. listov o tem njenem nastopu priobčimo jutri.

— **Gospod Dragatinović, član slovenske drame,** gostuje v četrtek na zagrebškem narodnem gledališču v vlogi Shyloka v Shakespearevem „Beneškem trgovcu“.

— **Popravek.** Včerajšnjem počilu o shodu v „Mestnem domu“ se je v govoru g. Zirkelbacha vrnila pomota. Stavek: „Bil sem v odboru knjigovezov“ itd. se ima glasiti: „Bil sem pred 1 in pol letom kot zastopnik knjigoveške strokovne organizacije v upravnem odboru (socijalne demokracije), a sem izstopil, ker nisem maral sklepati nikakršnih paktov s klerikalci.“

— **Odbor splošne organizacije zdravnikov na Kranjskem** v varstvo njihovih gospodarskih interesov se je v svoji seji 6. t. m. konstituiral sledče: Dr. Oražen Ivan, predsednik; dr. Bock Emil, podpredsednik; dr. Stoye Josip, tajnik; dr. Dolšak Franc, blagajnik; dr. Krajev Otmar, dr. Schuster Julij, dr. Zajec Ivan, odborniki.

— **Šah.** Izid sobotnega šahovega igranja je sledič: Igranja se je udeležilo 28 oseb. G. M. Vidmar je dobil 23 iger, 1 je zgnabil, 4 pa so bile remis. Ta števila pa dokazujejo, kak mojster je g. Vidmar.

— **Občni zbor „Pomočniške bolniške blagajne zadruge gospodničarjev, kavarnarjev i. t. d.“ v Ljubljani** bo v četrtek, dne 11. aprila

Dalje v prilogi.

tem je hitel kapitan sporočil admiralu, da lahko začne z zasliševanjem.

Piali-paša je bil hitro na mestu. Njegovi temnožareči pogledi, pred katerimi so se tresli sovražniki in lastni vojaki, so švignili čez zbegano množico.

— Pripravite vojake, je Piali-paša ukazal kapitanu. Kdor ne bo po pravici in resnici odgovorjal, tega naj zvežejo in ga vržejo v morje.

Množica je zatrepetala ali vzlič grozilnim besedam Piali-paše se je začela iz množice prerivati stara slab oblečena ciganka. Ko se je prerila v ospredje, jo je v bližini stojec vojak surovu pahljin nazaj.

— Pustite me pred poveljnikom, je zaklicala ženska. Govoriti moram z njim.

— Piali-paša se je ozrl na to stran in oblak se je prikazal na njevem čelu.

— Če se stara ciganka še enkrat gane, vrztejo jo v morje, je zaukazal z jezničnim glasom.

Vse to se je govorilo v grškem jeziku, a zdaj je domnevana ciganka, ne menec se za voja

ob 3. uri popoldne v hotelu „Ilirija“ s sledеčim sporedom: Volitev odbora v pomočniški zbor, volitev zastopnikov v zadružni zbor, volitev razsodisča, volitev odbora za bolniško blagajno, volitev nadzorovalcev in vseh namestnikov. Na to se vrši polaganje računa za leto 1906. in razni predlogi.

— Državne ustanove za obiskovalce obrtnih šol. Za prihodnje šolsko leto razpisuje naučno ministrstvo več državnih ustanov za obiskovalce obrtnih šol. Ustanove znašajo za ljubljansko umetno-obrtno strokovno šolo 40 K na mesec in veljajo za vso učno dobo. Te ustanove so osobito tudi namenjene obiskovalcem zimskih kurzov za stavne obrtnike (zidarje, tesarje in kamnoseke). Prošnje za take ustanove je nasloviti na naučno ministrstvo, vložiti pa jih je najkesneje do 15. maja pri ravnateljstvu onega zavoda, v katerega želi prosilec vstopiti. Prošnji morajo biti pridejane naslednje priloge: krstni list, domovinski list, učno ali delavsko izpričevalo (če se prosilec zglaša za vstop v zimske kurze za stavne obrtnike), zadnje šolsko izpričevalo in ubožni list. — S tem opozarjamamo naše čitalce na zgoranje ustanove s pristavkom, da daje vsa potrebna pojasnila v tej zadevi drage volje ravnateljstvo e. kr. umetno-obrtne strokovne šole v Ljubljani.

Bismarck za reklamo. Z ozirom na naše notice glede Bismarckove podobe v Bergantovi gostilni na Črnučah nam piše g. Bergant sledeče: „Dokler nisem bral v „Slov. Narodu“ o omenjeni podobi, nisem vedel, da jo ima v gostilni Franc Židanek, krčmar moje hiše. Ko sem to zvedel, sem mu takoj naročil, naj jo odstrani, toda dejal mi je, da jo ima za reklamo. Ne vem, ali zahajajo k njemu v gostilno sami Prusi, ali kdo drug, da se čuti pri pogledu na Bismarcka tako srečnega z gostilničarjem vred.“ Iz teh besedi sledi, da g. Bergant kot pravi narodnjak ni prav nič kriv, da ima gostilničar Židanek, star stražmošter, Bismarckovo podobo v gostilni. K temu prippominjamo le-to: Židankovo postopanje je tako škandalozno, da bi ne smel nikoli noben Slovenec več k njemu v gostilno! Naj ga rede Prusi, če je tako zaljubljen v njihovega malika. Naj bi imel kak slovenski gostilničar v kakem nemškem kraju v svoji gostilni podobo ruskega carja ali srbskega kralja, garantiramo, da mu nemški gostje prvi dan razbijajo vse! Pri nas je seveda drugače. Slovenski gostje bodo prejkoslej prihajali k Židanku v gostilno in občudovali Bismarcka in Židanku, ki sta ob tako zelo lena in prikupljiva zanje!

— V zatvornici utoril. 64letni kočar Ivan Osredkar iz Doba pri Domžalah je padel v zatvornico in utoril. Osredkar je bil zelo pijaci udan in je v pijanosti in temi zahredel v vodo.

— Ket občinski svetnik in policijski komisar se je odpovedal g. Josip Windischer, mesar in gostilničar v Kandiji.

— Dr. Slanc kontra notarju Hafnerju. V sredo 10. t. m. se vrši pri vzklicnem sodišču v Novem mestu zanimiva razprava. Hafner, notar v Kostanjevici, je tožil dr. Slanca zaradi razdaljenja časti. Sodišče v Kostanjevici je dr. Slanca obsodilo na 100 K, na kar je dr. Slanc prijavil

vzklec. — **Spremembe posesti.** Gosp. dr. Josip Globenvnik, koncipijent pri dr. Slancu, je kupil v Novem mestu znani Škabernetov vrt baje

— Piali-paša je zmajal z glavo.
— Težko je Vam kaj svetovati,
ko ne ve nihče, kaj se je pravzaprav
zgodilo. Toda poskusiti hočem, da
kaj izvem. Ostanite za zdaj pri meni.
Vrnem se pred Famagusto in odpo-
šljem posebno ladjo, da obvesti pri-
jatelja Desantiča, da sem Vas srečno

— Desantič! Asunta je vsa razburjena planila pokonci. Mar veste, kje da je Desantič?

— Gotovo da vem, je smehljaje odgovoril Piali-paša. Več tednov je švigel okrog Cipra. V vsakem pristalu je povpraševal po Vas, a nikjer mu niso vedeli ničesar povedati. Zdaj misli, da ste se pri zavzetju Nikozije nenesrečili.

— In kje je Desantič zdaj?

— Na malem otočiču nedaleč od Cipra. Tam čaka na kako vest o Vas, kajti obljudil sem mu, da bom poizvedoval po Vas. Izpolnil sem tudi svojo oblubo, a vse moje poizvedovanje je bilo brez uspeha. Ah, to bo Desantič vesel, če izve, da ste živi in zdravi. Toda zdaj Vas moram zapustiti, da zaslišim ujete pirate in njih ženske.

za ceno 9300 K. Ta vrt tik ob drž. cesti in vis-a-vis okrožnega sodišča je bil svoj čas namenjen kot stavbišče za c. kr. okrajno glavarstvo. Čuje se, da je g. dr. Globevnik s to kupčijo preprečil naselitve konkurenta.

Dolenjski den Quixotte.
Jožef Čerček je na vsak način junak. „Zauber“ fant je, nad katerim imajo dekleta svoje dopadajenje. To se pravi, so imele in morda bodo še imele, ko se Čerček zopet povrne s svojega „dopusta“. Tudi nam je že znan ta „gospod“. Poročali smo svoj čas, da so orožniki dne 14. februarja t. l. prijeli v Senožečah znanega klativiteza iz Vaupče vasi pri Dobrnčah. Pretečeno soboto pa smo imeli čast pri okrožnem sodišču v Novem mestu spoznati bližje junaka pričujočega poročila. Dve izdaji našega lista ne bi zadostovali, ako bi hoteli poročati o posameznostih vse dolgotrajne obravnave. Zato posnamemo le važnejše točke. Čerček je star 27 let, je bil vojak pri 7. lovsk. bataljonu in je bil že bogzna kolikokrat kaznovan zaradi svojih „kreposti“, in sicer zaradi vlačuganja, tatvine, goljufije in drugih takih „malenkosti. Sedel je že v Ljubljani, Logatcu in Postojni, nazadnje 16 mesecev v Gradiški. Od tod je moral iti še k nadaljni „izobrazbi“ v prisilno delavnico. Pa je prosil oče zanj, ker je bil sam na svojem posestvu. In dobil je sina domov. Ali Jožek je mislil, da je drugje vendar lepši, kakor doma, in ker je bil ravno predpust, je šel po svetu si iskat primerne neveste. Njegovo srce je bilo veliko, kakor tudi hrepenenje po dobri jedi in pijači. To pa se najložje dobi po gostilnah. Zato ni čuda, da je iskal Jožek svoje neveste le pri boljših krčmarjih. Njegova prva pot ga je vodila čez Radoho vas. Tu je srečal nekega Kastelica, s katerim sta se šla „ženit“ k Grabnerju. Jedli so in pili, plačal pa ni nič. Da ne ponavljamo te malenkosti pri drugih slučajih, poudarjamo tukaj enkrat za vselej, da Jožek sploh ni nikjer plačeval. Imel je namreč bankovec za 1000 K, drobiža pa nikoli, in škoda le, da tudi tisti tisočak ni bil tisočak, ampak falzifikat podoben listom, ki se prilepljajo na steklenice „Sauerbrunarse“. Seveda niso nikjer imeli takoj drobiža pri rokah, in tako je Čerček na račun tega tisočaka ne samo zastonj pil in jedel, ampak dobival še na posodo. Kastelic, ki je tukaj zanj plačal, pa je bil vendar tako pameten, vzel mu je suknjo, iz suknje pa njegove bankovce. Suknjo mu je potem dal nazaj, knjižico pa pridržal. Potem je šel Čerček na Peščenik pri Višnji gori. Tu se je kar pri dveh hišah „ženil“. Izdal se je kot Jože Strniša iz Velke Loke, ki ima cele vrsto „repov“ v hlevu. Pri „nevesti“ Cili Zupančič je dobil poleg jedi in pijače še 20 K na posodo. Na Veliki Loki je prišel z nekim meštarjem kupovat „telice“. Dočim je pustil meštarja zunaj pri telicah, je šel v krčmo g. Kolanca in se ondženil. Tako tudi na Mal. Vidmu, kjer je nastopil kot Ribničanov iz Dobrnič. V Gor. Ravneh pa je imel smolo. Spoznali so tička namreč prehitro po njegovem perju. Sploh je imel v trebenškem okraju mašo sreče, pa veliko smole. Le pri Franci Zupančič iz Zagoric, kjer je vajprvo kupoval telico, potem snubil lepo Francko, je imel, kar se tiče prenočišča, nekoliko več uspehov. Zarocila sta se namreč še tisti večer, in ker ne mara „mačke v žaklu kupit“, je študiral tisto noč, kako bi bilo, če bi bil poročen. Jezilo ga je, da mu je zaročenka zaračunala večerjo. Opravičeno je tedaj vzkliknil: Tu je pa še dražje kakor v hotelu. No, zato se je pa odškodoval z uro, ki je „šla ž njim“ nadaljno pot čez Vrh, Spodnje Blato, Selo pri Šumbergu in bogzna še kod povsod. Koder je hodil, povsod se je ženil, napravil zaroko, in ko se je najedel in napil ter dobil povrh še kaj drobiža, zopet odšel. Zahotel se mu je tudi po Ljubljani, zlasti po Viču in Glincah. Pri Lenčetu se je izdal za Košakovega sina iz Grosupljega. Bri Štukeljnu za Tratnika. Pri Vrtačniku na Viču je bil že „župan in posestnik“. Povsod je dobro jedel in pil. Pa tudi drugim domaćim je privoščil. „Naj jedo in pijo“, je dejal sam pri sebi, „saj jedo in pijo svoje, plačal tako ne bom nič.“ Zapustne praznike se je bil odpravil v Trst. Tam ni dobil dela, ker ni imel bukvic. Ženiti se ni mogel več, nekoliko zaradi preobilice dolenskih nevest, ki jih je že zaročil, ampak ker so mu nekje pri Vižmarjih, še predno je šel v Trst, pobrali, kar je imel na sebi. Ker v Trstu ni dobil „primerneg“ dela, je kolovratil po tržaški okolici in proti Senožečam. V Breskovcih in Gabrčah je bil velik mesar iz Trsta. Tam v Trstu ima višo za 60 000, mesarijo in tri pomočnike. Nakupil je precej volov, plačal pa nič. Ali tu ga je zagledalo „oko postave“. Opeharil je še nekega Dovgana, kateremu se je predstavil kot „Kriegskollega in Friedenszeit“ pri vojakih. Pravil mu je, da je bil njegov korporal. Dovgan se je dal res

preslepiči, in ker g. „Kriegskollega“ zopet ni imel denarja, mu je posodi Dovgan 30 K. S tem denarjem jo je popihal proti Senožečam, a tu je bilo kmalu konč njenega „božje poti“. Zasledovan je bil že tako in tako, in ker vrhutega še ni imel potnih izkazil, se je vdal železnim verigam. — Izpustili smo seveda marsikaj zanimivega in pikantnega, ali mislimo, da že to zadostuje. Tožen in obsojen je bil Čerček zaradi goljufije, zapeljevanja v zmoto, javne nenravnosti, dovršene z obljubo zakona itd. Smeha pri obravnavi je bilo dovolj. Na vsako vprašanje, „ali je to res“, je hudomušno odgovoril: „No, naj pa bo... vsaj bodo zapisal‘ tako in tako, kar bodo hoteli, naj že rečem tako ali tako... Le v Gradiško, gospodje jih prosim, nikar me ne pošljite, človek se tam ves frdirba in pohujša.“ Ali mu bodo gospodje njegovo željo izpolnili ali ne, tega ne vemo, gotovo pa je, da bo sedel sedaj dve leti in ko to odsede, ga pošljejo v prisilno delavnico.

— **Gorelo** je 7. t. m. v Blekovi vasi, občina Dolenji Logatec, pri hišnem posestniku in kovaču Josipu Božiču. Na mesto požara je takoj prihitelo gasilno društvo iz Gorenjega in Dolenjega Logatca. V veliki nevarnosti se je nahajala bližnja s slamo krita hiša. K sreči je prejšnji dan ravno deževalo in tudi ozračje je bilo mirno. Vztrajnemu in napornemu delu vrlih naših gasilcev se je kmalu posrečilo omejiti ogenj, ki je uničil le gornji del hiše, nekaj mrve, stelje, obleke in drugih stvari, ki so bile shranjene pod streho. Živino in hišno opravo so ljudje pravočasno rešili. S posebno pohvalo moramo omeniti združene gasilce, ki so pod načelstvom g. Riharja pokazali res izborno disciplino in vztrajnost pri gašenju. Ne ve se še, na kak način je ogenj nastal. Sumi se, da je začela zlobna raka. Goreti je začelo okoli 7. ure vjutraj listje v šupi. Škoda se ceni na 3000 K., zavarovalnina znaša 1600 K.

— **Samomor umobolnice.** Kočarica Marijana Nagode iz Idrije je najbrž v umobolnem napadu skočila v potok Zala in utonila.

— **Šolski nadzornik Dreflag.** Piše se nam: Znano je slovenski javnosti, kako skrajno nepriljubljen je ta nadzornik pri učiteljstvu vseh podrejenih mu šolskih okrajev, dasiravno ga je nekdo lansko leto pohvalil v „Domoljubu“, da si je pridobil srca onih, ki mu poprej še „morda“ niso bili vdani, ter da se mora izpremeniti javno mnenje o njem, oziroma pojasniti. Da, pojasniti se mora delovanje tega nadzornika. Evo vam ga: Nedavno od tega je poslal na nekatera šolska vodstva, zlasti kjer službujejo mlade moći, ukaz, da morajo strogo paziti na podrejeno učiteljstvo ter poročati naslednje: 1. Ob koliki uri prihaja učiteljstvo od večerje domov. 2. Kako prebije prosti čas. 3. Kakšnega političnega mišljenja je. Škoda je, da ta radovednež ne želi tudi izvedeti, kolikokrat gre učitelj k izpovedi, koliko cigaret skadi na dan, koliko ljubic ima, oziroma je že imel, kdaj ima prvič novo obleko, koliko ima spodnjih hlač itd. Slovenska javnost, ti pa sodi, ako ne sili nadzornik Dreflag šolska vodstva naravnost k denuncijanstvu.

— **„Radi nemške zastave obsojen.“** Prejeli smo naslednji uradni opis: Praes 1107-17/7. Po dovršenih poizvedbah vgotovi se, da v številki 1. tiskovine „Slovenski narod“ z dne 5. januarja 1907 pod naslovom „Radi nemške zastave obsojen“ objavljena je: Sodnik c. kr. okrajne sodnije v Brežicah rekel bi bil nasproti obolžencu Severinu Koprivec besede: „Torej vi ste tisti Koprivec, ki je razčkal našo zastavo našo svetinjo“ in resnična. Predsedništvo c. kr. okrožne sodnije Celje dne 7. aprila 1907.

— **Poročil se je** gosp. Franc Poderžaj, črkostavec v Celju, z gdč. Amalijo Poderžaj rojeno Arlič, upraviteljico „Domovine“ in „Narodnega Lista“ in posestnico na Bregu pri Celju.

— **„Slovenec“ čudež.** „Slovenec“ v svoji 77. številki z dne 5. aprila t. l. piše med „štajerskimi novicami“ o nekem požaru v Jeruzalemu v ljutomerskih goricah. Tu najdemo nastopni tipični stavek: „V sredi med stenami hišami stoji cerkev „žalostne Matere Božje“, od treh strani je švigal ogenj nanjo, pa jo je čuval Bog in imena varhinja Marija, da se ji ni zgodilo nič drugega, kakor da je spokalo precej šip in ena vrata so nekoč ogorela.“ — Le style est l' home!

— **Slikar Žabota,** rodom štajerski Slovenec, je začel sodelovati pri ilustracijskem delu „Zlate Prage“, najodličnejšega češkega ilustrovanega lista. Razstavil je tudi v dunajskem „Künstlerhausu“ več slik, ki jih listi splošno hvalijo.

— **„Učiteljsko društvo za laški okraj“** zboruje v nedeljo, 14. aprila t. l. v Laškem trgu. Razen običajnih gošč je na dnevnom redu tudi zanimiva razprava: „Kako vrgajajo učitelj šolsko mladino, da po-

stane naredno zavedna.“ Govoril bode o tem g. šolski vodja Bl. Jurko iz Razborja. — Želeti je, da se tega zborovanja kolikor toliko udeleže tudi tovariši iz sosednega celjskega okraja!

— **Učiteljsko društvo za laški**
ekraj zboruje v nedeljo, 14. aprila
ob pol 11. dopoldne v Laškem trgu.
— **Zlobna roka je zanetila**
dve viničariji barona Čoka, graččaka
v Ormožu ter skedenj gostilničarja
Stamparja v Vuzmetincih blizu tam.
Viničariji sta pogoreli, skedenj so pa
rešili.
— **Moža je ustrelila** na cesti
blizu Spodnje Sv. Kunigunde nad
Mariborom 63letna ciganka Karolina
Pestner, ki se je sprla ž njim. Mo-
rilko so orožniki izročili sodišču.
— **Pohotnež.** V Mariboru so
zaprli 20letnega kovača J e r n e j a
K a r n i č n i k a zaradi hudodelstva
po § 128 kaz. zak., zakriviljenega
nad nekim 10letnim dečkom in 8-
letno deklico.
— **Vlak je povozil** v Hočah pri
Mariboru 13letno hčerko železničnega
čuvaja A m a l i j o F e r k.
— **Opatijske novice.** Kara-
vanski bratje iz Ljubljane v
Opatiji. V nedeljo, 7. t. m., ob-
iskali so karavanski bratje Opatijo in
se okoli poldneva zbrali v Voloski v
„Narodnem domu“ k skupnemu obedu.
Po obedu jim je izročil gosp. Andre
B o g o v i č, restavrater „Narodnega
doma“, prekrasen šopek cvetlic z na-
rodnimi trakovi, katerega so jim po-
klonili opatijsko-voloski Slovenci. Po-
poldne so si ogledali karavanski
bratje cvetlični korzo, a ob polu 6.
so zopet odpotovali v belo Ljubljano.
— Letošnji cvetlični korzo,
kateri se je vršil, kakor že svoječasno
javljeno, v nedeljo, 7. aprila t. l., je
izpadel še precej lepo vkljub temu,
da je bilo malo časa za pripravo,
ker je skoraj ves teden deževalo.
Ljudi se je nabralo iz vseh bližnjih
krajev na tisoče. Saj je bilo pa tudi
vreme tako lepo, kakor da bi bilo
nalašč naročeno za ta dan. Pokrovit-
lj korza je bil namestnik tržaški
princ Hohenlohe, ki je prispel v
spremstvu soprote osebno v Opatijo.
— Poskušen samomor. Ravno
ko se je v nedeljo popoldne vršil po
cesti cvetlični korzo, se je v vili
Frank v sredini Opatije ustrelil v
glavo posestnik vile gosp. Frank,
rodom Slovenec. Zadel se je pa tako
nespretno, da ni takoj umrl, nego so
ga morali prepeljati smrtno ranjenega
s kroglio v glavi z rešilnim vozom v
reško bolnico, kjer se bori s smrtjo,
če ni že umrl. Vzrok je menda ne-
ozdravljava bolezen. — Tujci v
Opatiji. Opatijo je obiskalo od 1.
septembra 1906 do 3. aprila 1907
16.137 oseb. Od 1. do 3. aprila jih
je prišlo 534, a 3. aprila je bilo v
Opatiji nastanjenih 3777 oseb. Naj-
več gostov je bilo v Opatiji dne 31.
marca t. l., namreč 4125, in more se
reči, da letošnja sezona prekaša vse
dosedanje, in vidi se tudi, da Opatija
od leta do leta raste.
— **Tržaški občinski proračun**
ni odobren. Vlada ni odobrila pro-
računa tržaške občine za leto 1907.
Dovolil pa se je provizorij na pod-
lagi dosedanjih računskih sklepov.
— **Roparski napad.** Neznani
lopovi so napadli v Trstu sedlarja
Fortunata Legata, mu grozili, da
ga ubijejo in mu vzeli 20 kron ter
uro.
— **Nesreča pri delu.** 31letnemu
J a k o b u I v a n i č u v Trstu je v
Lloydovem arzenalu prišla roka po
nesreči pod žago, ki mu jo je grozno
razmesarila.
— **Mednarodna panorama „pod**
Trančo“ ima ta teden razstavljeno
nenavadno zanimivo serijo: N a p u l j,
P o m p e j i, K a p r i, V e z u v itd.
Kaj živo se nam kaže potovanje na
Vezuv, ko ravno močno bljuje. Zani-
mive so izkopine v nekdaj zasutem
mestu Pompeji, posebno pa obisk slo-
večega Kaprija z znano „modro jamo.“
Slike so plastično jasne. Prihodnji
teden se razstavi: „Najnovejši
posnetki iz nemške jugo-
zahodne Afrike.“
— **V panorami-kosmorami na**
Dvorskem trgu pod Narodno ka-
varno vidimo ta teden G i z e l i n o
ž e l e z n i c o. Lahko se reče, da divja
romantika, ki se nam kaže v tej se-
riji, prekaša pač vsako drugo, kar smo
jih doslej videli. Človeka obide groza
pri pogledu teh strašnih prepadow,
ostrmi pa tudi, ko mu puha v obraz
hlad veličastnih mogočnih slapov, ki
se razpršujejo ob skalah v milijone
kapljic. Razne gorske pokrajine za-
služijo vse priznanje, da so izredno
lepe. Serija je torej priporočljiva
vsakomur. Prihodnji teden
nemška jugozahodna Afrika.
— **Začetek in pogin novega**
društva „Morje“. Pretečeni teden
so bili po mestu nabiti lepaki, potom
katerih je neki zasebnik Avgust Novak
vabil občinstvo na plesno veselico
v narodno gostilno na Tržaški
cesti štev. 21, kjer bode sodelovala
godba na lok. Za to veselico so se
začeli zanimati tudi detektivi, kar ni
ostalo brez uspeha. Genij Novak, ki

je preje služil za hlapca, je prišel med tednom prosit gostilničarja Jerele, če bi hotel dovoliti, da v njegovem salonu društvo „Morje“, predi ples, katerega bode on aranžiral in tudi salon bode okinčal sam in istotako bode društvo skrbelo za godbo na lok. Ker je še pristavil, da gostilničar ne bode imel pri tem nobenih stroškov, je bila pogodba gotova. Aranžer je šel na to naročiti lepake, potem pa začel nositi skupaj zastave, korijandoli, konfeti in druge reči, ki pridejo v poštev pri veselicah. Pripeljal je s seboj tudi šivalni stroj in potem se je začelo kinčanje salona. Ženske so šivale zastave, Novak pa jih je nabijal po stenah in se hvalil, da bode prirejal tam večkrat veselice in da bode za reklamo že on sam skrbel. Aranžer je zabičaval prisotnim, da bode društvo dobro uspevalo in da bodo šla preje vsa društva „cugrund“ kakor pa „Morje“. Ker se je pa konstatovalo, da novo društvo „Morje“ nima sploh nikakega inventarja in da je Novak vse zastave, kakor tudi druge društvene reči pokradel, so ga diali pod kluč, detektivi pa so se udeležili veselice, ki se je sicer res vršila, a jo je, ko je izvedel, kako in kaj je z zadevo, priredil gostilničar sam na svoje stroške, drugi dan, s tem, da so konfiskovali ves kinč, ki ga je bilo poln samotež voz in ga oddali, kamor spada, ter Novakovemu društву „Morje“ zdali pogin.

— **Pogreša** se od 6. t. m. leta 1836. v Ljubljani rojeni in pristojni krojač in posestnik na Opekarski cesti št. 12 Lovro Koman. Navedenec je odšel precej pozno zvečer iz neke družbe, s katero je bil v kavarni „Merkur“ in je potem, vsaj sedaj tako kažejo sledovi, najbrže zabredel Pred Prulami v Ljubljanico in utonil. Pogrešanec ima sive lase in brke, siv suknjič, črne hlače in štiflete. — Nadalje pogrešajo tudi 18letnega kočarjevega sina Jožefa Škeranca iz Male Račne, ki je še 30. m. m. baje odšel proti Ljubljani. Pogrešanec je srednje šibke postave, plavih las, govorí nerazumljivo in je baje epileptičen.

— **Prostovoljec.** V nedeljo zvečer se gaje nalezel l. 1875. v Dunajskem Novem mestu rojeni, v Dobrunje pristojni delavec Anton Mežnar, ki je v delu pri zgradbi kemične tovarne in ima za Ljubljano prepovedan povratek, ter zavil naravnost v garnizijsko bolnišnico, menda v mislih, da je prišel domov. Tam je začel razgrajati in vptiti tako dolgo, da so vojaki svojega nepoklicanega tovariša prijeli in ga izročili policiji. Mežnar ima v pijanosti poseben nagon do bolnišnic, kajti ko so gradili karavansko železnico in je bil na Jesenicah v delu, se ga je bil nekoč tudi preveč najedel in šel spat naravnost v bolnišnico za silo, kjer so novega bolnika šele zjutraj opazili strežaji in mu ozdravili mačka.

— **Nabor.** Dne 6. t. m. je prišlo na nabor 134 mladeničev in je bilo potrjenih 37, včeraj jih je prišlo 168 in je bilo potrjenih 40, danes pa jih je prišlo 143, izmed katerih je bilo potrjenih 32 ljubljanskih mladeničev. S tem je tedaj nabor za mesto Ljubljano končan in pride jutri na vrsto okolica.

— **Delavske gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 200 Macedoncev, 60 Slovencev in 400 Hrvatov. V Heb je šlo 90, v Scheibbs 70, v Beljak 37, v Bad Gastein pa 90 Hrvatov. Na Jesenice je šlo 90 Ogrov, v Kočevje se je odpeljalo 90, na Dunaj pa s posebnim vlakom 600 Lahov.

— **Semenj.** Dne 8. t. m. je bilo na mesečni semenj prgnanih 729 konj in volov, 228 krav in telet, skupaj 957 glav. Kupčija je bila pri goveji živini kakor tudi pri konjih srednja.

— **Slovenci v Ameriki.** V rudniku je ubilo v Gallupu (Mehika) Ivana Mlekuša, doma iz Bovca na Primorskem.

* **Najnovejše novice.** — Velikansko bojno ladjo je naročila Japonska na Angleškem. Ladja bo imela deplacementa za 21.000 ton ter bo veljala skoraj 60 milijonov kron.

— Strahovit vihar je razsadal 6. t. m. po ameriških državah Louisiana, Misisipi in Alabama. Ubitih je bilo 25 oseb, hudo ranjenih pa nad 50.

— Porotna obravnavava proti 126 maloruskim dijakom bo poleti na Dunaju. Trajala bo štiri tedne.

— Propadla banka. Banka Selig in Juda v Hamburgu je propadla. Selig je pobegnil v Ameriko, Juda pa se je ustrelil.

— Atentat. V Mehiki je neki mlad mož umoril bivšega predsednika Guatemale, Barrilasa.

— Štrajk pekov na Dunaju je končan.

— Velik škandalozni proces se je pričel danes v Belgradu. Zapletenih je več poslancev. V pravdi se hoče dokazati ministr-

skemu predsedniku Pašiću, da je podkupil več kmetskih poslancev z lesom iz državnih gozdov.

— Splošni štrajk so proglašili izdelovalci in prodajalci živil za 10. t. m. v Parizu in okolici.

— Ustrelil se je načelnik poštnega in brzojavnega urada v Sabcu, Popović, ker je poneveril 160.000 frankov, a jih ni mogel začeti.

— Reduciranje vojne šole. Poveljnik vojne šole je vsled odredbe načelnika generalnega štaba pozval 32 obiskovalcev, naj prosijo za izstop, ker je število frekventantov preveč. Med pozvanimi je bil tudi poročnik Taglieber, ki se je vsled tega ustrelil.

* Iz velikomestne kloake. Za afero madame Riehlove ima Dunaj že novo umazano afero. Policije je zasila desetroično nezrelih deklet, ki so tvorile tatinško družbo, obenem pa se prodajale v nenavne namene. Deklice so bile stare 12 do 14 let. Pred sodiščem so bile pozvane tri malovredne žene, ki so bile oddajale tem deklicam sobe, da so se shajale v njih z moškimi. Obtoženih je bilo tudi osem moških, ki so spolno občevali s temi deklicami. Med obtoženimi sta akademična slikarja Klingsbägel in Mayer ter zdravnik Rauch. Prva dva sta porabljala deklike za "modele". Med obtoženimi ženami sta tudi neka Mohr in Fallenbägel, ker sta prodajali svoje lastne, mladoletne hčerke. Obtoženi moški so se izgovarjali, da so jih deklice — zapeljale in so misili, da so že nad 14 let stare. Iz pričevanja se je izkazalo, da so bile nekatere deklike res nad svojo starost telesno razvite, pokvarjene pa tako, da so vabilo celo detektive v veže. Vseh osem moških je bilo oproščenih, le obtožene žene-zaapeljivke so bile obojsjene v 6, 8 in 12mesečno ječo. Za olajševalno se jim je štelo, ker jih je k temu primorala revščina.

* Dvacumni pokloni. Ko je slovenski slikar živali Edvin Landseer prispeval na portugalski dvor, sprejel ga je kralj s sledčim poklonom: O, sir Edvin, neizmerno me veseli, da vas morem pozdraviti pri sebi, ker sem velik prijatelj živilstva. — Še bolj nesrečen je bil s svojim poklonom občevalje sloveč francoški gledališči igrake St. Denis. Igralka je ravno prišla z gledališča, kjer je igrala "Zazou" ter jo je občinstvo navdušeno pozdravljalo. Opazivši svojega čestilca je šla Denis k njemu ter rekla: "Ko bi hotel človek to vlogo resnično dobro igrati, moral bi biti lep in mlad." — O nikakor ne, "je odvrnil naglo čestilec, "saj se vendar najočitnejše dokazali nasprotno."

* Davki na Angleškem. Anglež srednjega stanu ni varen pred eksekutorjem od rojstva do groba. Dovoljenje za poroko velja 70 do 700 K. Pri prijavi rojstva se mora takoj položiti poseben davek. Človek, ki zasluži na leto 4800 K, mora plačati 480 K, t. j. 10% davka, in sicer dohodarine 48 K, za občinski davek 288 K, za vodarino 24 K, za vozne listke 12 šilingov, za tobak 24 K 7 šil., za pivo 12 šilingov, za obdačenje špirituoz 12 šilingov, za obdačenje čaja 24 K 1 šiling, kave 2 šilinga, sladkorja 2 šilinga, za pasji davek 7 šilingov itd.

* Deset tisoč let stare ribe. Pri kopanju predora na zapadu Zednjih držav so naleteli na plast soli, sredi plasti pa ribe, ki so bile videti, kakor bi jih bil uprav bil prinesel iz ledenece. Učenjaki so dognali, da je na tem mestu bilo pred 10.000 leti jezero. Ribe so podobne našim šukam. Ko so jih prinesli na svetlo, so se strdile kakor les.

* Prenos 80.000 mrtvecev. V Miljanu je izven nekdanjega mestnega ozidja veliko pokopališče za umrle v glavnih bolnišnicah. Sedaj se mora ta svet zazidati, poprej pa je treba presteti 80.000 trupel. In vsa ta trupla je treba prepeljati skozi najboljdenje mestne ulice. V 17. stoletju je uprava bolnišnice zgradila na določnem mestu kapelo z arkadami, pod arkadami pa 79 velikih grobnic. V te grobnice so spuščali mrtvece brez krste, navadno nage ter potem grobno zaprli s kamenito ploščo. Ko je bila grobnična polna, so jo zazidali ter odprli prihodnjo. Tako se je pokopavalo od leta 1690 do 1780, ko je cesar Jožef prepovedal ta način pokopavanja. Vse grobnične so zazidali, in v teku časa se je sploh pobabilo na ta mrtvaška skladnišča. Okoli kapel in arkad so narasle hiše ter nastale cele ulice. Leta 1880 se je spomnila uprava bolnišnice, da bi bilo treba na mestu arkad zgraditi lazaret za kužne bolezni. Iz arkad so bile že narejene celice, a ko so morali kompati nove temelje, naleteli so na one skupne grobove, v katerih je bilo na tisoče zaradi nedostajanja zraka deloma celih, deloma napol trohnelih mrljev. Iz odkritih grobnič pa je udarjal tak smrad, da so jih morali brž zapreti, a celo odkritje je ostalo tajno, da bi se prebivalci bližnjih hiš ne razburjali. Leta 1885 so skušali v

grobniči vlivati razne kisline, da razkroje in začago trupla. Na ta način so pa izpraznili eno kripto, kar je povzročilo 18.000 lit stroškov. Toda smrad je bil tolik, da so morali opustiti nadaljnje izpraznavanje. Pred leti je prof. Menozzi predlagal, naj se na mestu napravi krematorij za sežiganje teh trupel, toda projekt je bil predlag ter se je opustil. Končno je isti profesor iznašel novo sredstvo, da se s pomočjo toploga zrakra posuše, potem desinficirajo ter prepelejo na novo pokopa isče. Močan ventilačni goni v grobniči do 200 stopinj se segreti zrak, a posebni dešavo, opravljeni kakor potapljači, da dihajo skozi cevi zrak od zunaj, premetavajo z motikami trupla, da se dobro posuše. Ponoči tako posušena trupa prevaja na novo pokopalisko. Izpraznenje vseh kript je proračunjeno le na 25.000 lit.

* Tolskoga misli o pravu. Obren Subotić priobčuje v hrvaški strokovni reviji "Mjesecnik" nekatere misli Tolstega o pravu. Tolstoj govori o pravu vobede, o državi, zakonu, lastnini in sodiščih. Pri tem deli Tolstoj znanost na emperično na delu svojih starčev, da se poročita. Ker mora po italijskem zakonu imeti ženin najmanj 18 let, nevesta pa 13 let, sta se obrnila mlada zaljubljence do kralja s prošnjo, da se jima dovoli poroka, ker se sicer usmrta. Kralj je prošnji ustregel.

* Otročji zakon. Pred napuljško okrožno sodiščem sta prišla nedavno 15letni Celestino Giordanno in 13letna Julija Nappi v spremstvu svojih starčev, da se poročita. Ker mora po italijskem zakonu imeti ženin najmanj 18 let, nevesta pa 13 let, sta se obrnila mlada zaljubljence do kralja s prošnjo, da se jima dovoli poroka, ker se sicer usmrta. Kralj je prošnji ustregel.

* Telefonsku in brzojavna poročila. Dunaj 9. aprila. Danes sta bila v posebni avdijenci pri cesarju vojna ministra Schön aich in Jekelfalussy. Poklicana sta bila, da informirata cesarja o zahtevah Madjarov glede armade.

Dunaj 9. aprila. Ogrski ministri so prišli snoči na nova na godbena pogajanja semkaj in so imeli danes dopoldne skupno posvetovanje, kateremu je sledila daljša konferenca med ministrskima predsednikoma Wekerlom in Beckom. Ob polu 12. se je začelo pogajanje zaradi na-gode.

Dunaj 9. aprila. Pravosodno ministrstvo je zaukazalo sodiščem, da na dan državnozborskih volitev in eventualnih ožjih volitev ne smejo razpisati obravnav, niti klicati strank.

Praga 9. aprila. Cesar se pripelje v ponedeljek, dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne semkaj in cstone tu do nedelje, dne 28. t. m. V sredo se pripeljejo za njim ministrski predsednik Beck in ministra Pacák in Prade. Še prej pride minister Fojt, čez nekaj dni pa ministra Marchet in Auersperg.

Praga 9. aprila. V Nužanu, v vojilnem okraju grca Sternberga je prišlo do krvavega boja med socijalnimi demokratimi in med Sternbergovimi pristaši. Kmetje so napadli socijalne demokrate in so njihovega kandidata težko ranili. Pognali so socijalne demokrate v beg in jih obmetavali s kamni, vsled česar jih je mnogo poškodovanih.

Brno 9. aprila. V Ivančičih je bila vržena na hišo nekega Mihela dinamitna bomba, ki je razbla 50 šip in provzročila precej škode. Namenjena je bila sosedni hiši, v kateri stanuje župan.

Berolin 9. aprila. Listi pri-

znavajo, da je sestanek angleškega in španskega kralja na per-

jen proti Nemčiji in da je

to protidemonstracija napram se-

stanku Bülowa in Tittonija v Rapollu.

* Rešeni Konfucij. Milijardar John D. Rockefeller je kmalu potem, ko je podaril 32 milijonov dolarjev v svrhu izboljšanja ljudske vzgoje v Ameriki, samohvalno in ponosno izjavil, da namerava v kratkem ves svet iznenaditi še z večjim darom. Kmalu nato so vsled tega pričele v Ameriki krožiti vesti, da namerava s 50 milijoni dolarjev odvezeti vse dostojanstva in vse časti staremu in modremu Konfuciju na Kitajskem, ustanoviti tamkaj več krščanskih vseučilišč, v katerih bodo bodoče kitajske generacije študirale zapadno kulturo, vere in nazore. Uprav krasna misel bi bila, ako bi John Rockefeller postal končno kitajski narodni svetnik. Sedaj javlja časopisje, da so vse te vesti izmišljene in da so se narodile v glavnih častniških poročevalcev. Vse torej

ni nič drugega, nego fantazija. Ven-
dar pa bi bilo boljše, ako bi Amerika zamenjala svoje svetnike s Kitajci, ne-
do da zamenjava svoje profesore za evropske. Da se te krasne ideje niso uresničile, je pa krit krit John D. Rockefeler, ker ne more med Kitajci nastopiti z — dolgo kito. Ako bi jo pa imel, niti malo ne dvomimo, da bi se mu stari Konfucij moral umakniti.

* Srujak je napadel v nekem gozdu pri Weidingu 50letnega muzejskega služnika Kugelta, ki je napravil v Dunaju velikonočni ponedeljek izlet skozi gozd. S srujakom sta se srečala na gozdnih poti, nakar se je srujak takoj zapolid vanj ter ga z rogovim hudo ranil po trebuhi. Kugelt je začel bežati, a srujak je dirjal za njim ter ga dvakrat dohitel in vrgel po tleh. Slučajno so prišli ljudje po poti, ki so razjarjenega srujaka prepolili. Kugelt je hudo ranjen ter leži v bolnici.

* Otročji zakon. Pred napuljško okrožno sodiščem sta prišla nedavno 15letni Celestino Giordanno in 13letna Julija Nappi v spremstvu svojih starčev, da se poročita. Ker mora po italijskem zakonu imeti ženin najmanj 18 let, nevesta pa 13 let, sta se obrnila mlada zaljubljence do kralja s prošnjo, da se jima dovoli poroka, ker se sicer usmrta. Kralj je prošnji ustregel.

Dunaj 9. aprila. Danes sta bila v posebni avdijenci pri cesarju vojna ministra Schön aich in Jekelfalussy. Poklicana sta bila, da informirata cesarja o zahtevah Madjarov glede armade.

Dunaj 9. aprila. Ogrski ministri so prišli snoči na nova na godbena pogajanja semkaj in so imeli danes dopoldne skupno posvetovanje, kateremu je sledila daljša konferenca med ministrskima predsednikoma Wekerlom in Beckom. Ob polu 12. se je začelo pogajanje zaradi na-gode.

Dunaj 9. aprila. Pravosodno ministrstvo je zaukazalo sodiščem, da na dan državnozborskih volitev in eventualnih ožjih volitev ne smejo razpisati obravnav, niti klicati strank.

Praga 9. aprila. Cesar se pripelje v ponedeljek, dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne semkaj in cstone tu do nedelje, dne 28. t. m. V sredo se pripeljejo za njim ministrski predsednik Beck in ministra Pacák in Prade. Še prej pride minister Fojt, čez nekaj dni pa ministra Marchet in Auersperg.

Praga 9. aprila. V Nužanu, v vojilnem okraju grca Sternberga je prišlo do krvavega boja med socijalnimi demokratimi in med Sternbergovimi pristaši. Kmetje so napadli socijalne demokrate in so njihovega kandidata težko ranili. Pognali so socijalne demokrate v beg in jih obmetavali s kamni, vsled česar jih je mnogo poškodovanih.

Brno 9. aprila. V Ivančičih je bila vržena na hišo nekega Mihela dinamitna bomba, ki je razbla 50 šip in provzročila precej škode. Namenjena je bila sosedni hiši, v kateri stanuje župan.

Berolin 9. aprila. Listi pri-

znavajo, da je sestanek angleškega in španskega kralja na per-

jen proti Nemčiji in da je

to protidemonstracija napram se-

stanku Bülowa in Tittonija v Rapollu.

* Rešeni Konfucij. Milijardar John D. Rockefeler je kmalu potem, ko je podaril 32 milijonov dolarjev v svrhu izboljšanja ljudske vzgoje v Ameriki, samohvalno in ponosno izjavil, da namerava v kratkem ves svet iznenaditi še z večjim darom. Kmalu nato so vsled tega pričele v Ameriki krožiti vesti, da namerava s 50 milijoni dolarjev odvezeti vse dostojanstva in vse časti staremu in modremu Konfuciju na Kitajskem, ustanoviti tamkaj več krščanskih vseučilišč, v katerih bodo bodoče kitajske generacije študirale zapadno kulturo, vere in nazore. Uprav krasna misel bi bila, ako bi John Rockefeler postal končno kitajski narodni svetnik. Sedaj javlja časopisje, da so vse te vesti izmišljene in da so se narodile v glavnih častniških poročevalcev. Vse torej

Spominjate se dijaške in ljudske kuhi
nje pri igrah in stavah, pri svečanostih
in oporokah, kakor tudi pri neprilečo-
vanih dobitkih.

O. Stan. Škrabca "Platnica", Cvetja z vrtov
sv. Frančiška", popolne (t. j. od leta 1880 do
konca 1. 1906), so dno in elegantno vezane v
dvih zvezkih, so za le 40 K na prodaj. (Že
leta 1894 je pisal "Ljublj. Zvon" na str. 49:
Koliko jih je spoznalo ceno teh "Platnic" o
pravem času? Koliko jih je, ki so jih sbranili?)
Naslov pove upravništvo "Slov. Naroda".

1194-1

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani

Uradni kurz dun. borze 9. aprila 1907.

Naložbeni papiri.	Denar	Blag
1/2% majhna renta	98 65	98 85
1/2% srebrna renta	100 —	100 20
1/2% avstr. kronška renta	98 70	98 90
1/2% zlata	117 10	117 80
1/2% ograka kronška renta	94 65	94 75
1/2% zlata	112 35	112 55
1/2% posojilje dež. Kranjske	98 50	98 60
1/2% posojilje mesta Špijet	104 50	101 50
1/2% Zadar	99 85	100 85
1/2% bos.-herc. Železnico	99 65	100 65
1/2% řečka dež. banka k. o.	99 75	100 75
1/2% řečka dež. banka k. o.	99 10	99 60
1/2% zast. plama gal. dež. hipotečne banke	100 —	100 70
1/2% posojilje kom. k. o. z 10% pr.	108 —	107 —
1/2% zast. plama Innerst. hranilnice	100 —	101 —
1/2% zast. plama ogr. cent. dež. hranilnice	100 —	100 50
1/2% z. pl. ogr. hip. banke	100 —	100 30
1		

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

pripravljena slavnemu občinstvu in spoštovanim
gostilničarjem svoje izberne

v Ljubljani, Wolfove ulice štev. 12

Številka telefona 210.

4012 64 marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Mlinar

za štulje mleti se tako sprejme pri
Avgust Terpincu v Kamniku.
1168-2

Sprejme se tako več

čevljjarjev

za upučanje in čevljanje pri takajnji
trdki Hitzl & Kozina, Breg 20.
1190-1

Specerijski pomočnik

izurjen v svoji stroki, vojaščine prost,
želi premeniti službo. Nastpi lahko
s 15. majem. Eventualno bi šel tudi
kot skladščik.
1126-3

Naslov pove upravnštvo "Slov.
Naroda".

Prodajalna

z mešanim blagom se predaja oz.
da v najem.

Pojasnila daje A. Casagrande v
Ajdovčini.
1118-4

Trogovski pomočnik

doter manufakturist, izvezban tudi v
železnini in usnu, ter učenec s pri-
merno šolsko izobrazbo, poštenih
staršev, se tako sprejmeta v tro-
govini z mešanim blagom Ludvik Smole
v Sevnici.
1192-1

2 mizarska pomočnika

in enega učenca sprejme
Matevž Gogala

mizar v Zagorici pri Bledu.
1191-1

Poštni urad Medija - Izlake

(Gallenegg) pri Zagorju
išče

poštno upraviteljico.

Nastop takoj.
1178-2

Umetni mlin

z manjšim posestvom na Koroškem,

na prav primeren kraju tuk železniške
postaje, se iz proste roke tako pruda.

Naslov pove upravnštvo "Slov.
Naroda".
1103-7

ČRKOŠLIKARJA, SLIKARJA NAPISOV IN GRBOV

BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igrški ulice št. 6. —
Telefon št. 154.

Garantirano pristno olje iz bučnih pečka

dobava
stiskalnica za olje Ed.
Suppanz Pristova, Štajersko
1140-2

Dve hiši

ki se dasta deliti 788 11
se ugodno prodasta.

V hiši so pekarija, gostilnički
in trgovski prostori ter veliko skla-
dišče.

Vprašanja le pismena pod "2 hiši"
sprejema upravnštvo "Slov. Naroda".

Skoraj popolnoma nov, malo rabljen
klavir
(Pianino)

se po nizki ceni predaja pri Franji
Jenko, Kolizej št. 9.
1170-2

Bukove prage
(velorje)

skupuje v velikih množinah do konca
marta 1908 po sledenih meri:

2'60 m x 24 cm x 14 cm

Jos. Samsa,

parna žaga v II. Biestrici.

Cene in pristne

istrijansko vino

iz prve roke prodaja Sebastijan
Luk, trgovec v Kringsi, pošta Trdjan
(Antognana) pri Pazinu v Istri.

Vino pošilja v sodob po ne manj kot
56 litrov za gotov denar ali s po-
vzetjem, franko železniška pošta Sv.
Petar v Šumi (S. Pietro in Selva).

Poštie rad tudi vzorce. 272 12

**Resna ženitna
ponudba.**

Zelo ugodna prilika za iz-
obražene gospode (ne izpod 40
let), ki bi se hoteli priženiti na
deželo.
1176-2

Odgovarjalo se bode samo na
dopise s polnim podpisom, na-
slavljeni: "Jelena", upravnštvo
"Slov. Naroda" v Ljubljani.

Št. 4380.

Urnega
ekspedienta
in
fakturista

Moč tvornica blizu Ljubljane.
Samotaki, ki so poslovati že v kaki
večji trgovini, izvzemati manufakturno
stroko, ki govore slovensko in nemško,
naj pošiljajo ponudbe pod "tvornica
1172" na upravnštvo "Slov. Naroda".
1172-2

Odlikovano z najvišjo odliko "Grand
Prix" na svetov. razstavi v St. Louisu.
V tablicah po 10 k naprodaj povsod.

**Najvišja odlika na mednarodni
razstavi v Milatu leta 1906
(avstr. juror.)**

Dr. L. Färber
štavní zdravnik v Gorici

je zapisaval osebam,
ki so bile že dolgo ner-
vozne, in sicer zmerom
z dobrim uspehom

železnato vino
iekarnarja

Piccollia v Ljubljani
na Dunajski cesti.

Pollitraka steklenica 2 K, 4 pollitrake
steklenice v Ljubljani K 7-20, za zu-
njaj z zavojem vred K 7-80.
III Zunanjia narocila točno. 4387 5

Razpis.

Podpisani deželní odbor razpisuje

službo okrož. zdravnika v Trebnjem.

S to službo je združena plača 1400 K in aktivitetna doklada 200 K.
Prosilci za to službo naj pošljajo svoje prošje podpisanoemu deželnemu
odboru do 15. aprila 1907 ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvra-
ševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neoma-
deževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega
jezika.

Oziralo se bo le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali
v kaki bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,
dne 30. marca 1907.

Učenca
sprejme za tapetniško in dekor. obrt

Ivan Černe 1174-2

tapetnik in zastopnik I. kranjske
mizarske zadruge v Št. Vidu,
Dunajska cesta štev. 18.

Vljudno se priporoča

trgovina

s klobuki in črevljiji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,

Stari trg štev. 10.

Velika zalog, solidno blago.

3512 Cene zmerne. 56

Najmo se več

drvarjev

proti dobri plači za vse leto. 1180-3

Naslov: oskrbništvo graščine
Beštanj, pošta Radna, Kranjsko.

Dr. IVO ŠORLI

Pot za razpotjem'

je najzanimivejši sloven-
ski roman sedanjosti.

Cena vezani knjige 3 krone

Založila: 985 14

Ig. pl. Kleinmayr &

Fed. Bamberg v Ljubljani.

Knjiga se dobri tudi v
vsaki večji bukvarni.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

II 15 predpolodne. Osebni vlak iz Gorice
c. kr. drž. žel., Trbiža, Celovca, Linca,
Prage, Dunaja zahodni kolodov.

II 32 popoldne. Osebni vlak iz Straže-

-Toplice, Novega mesta, Kočevja.

4-30 popoldne. Osebni vlak iz Selca,

Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka,

Trbiža, Gorice c. kr. drž. žel., Trsta, Železniški

zavoj, Železniški zavoj, Železniški zavoj.

8-35 zvečer. Osebni vlak iz Straže-Toplice,

Prage, Linca, Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža,

Franzenfeste, Celovca, Bregence.

10-05 popoldne. Osebni vlak iz Novo

mesta, Straže-Toplice, Kočevje.

4-00 popoldne. Osebni vlak iz Jesenice,

Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel.,

Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Celovca,

Inomost, Bregence.

7-35 zvečer. Osebni vlak v smeri: Trbiž,

10-23 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice,

Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel.,

Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljano drž. kolodov:

6-49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10-59 predpolodne. Mešani vlak v Kamnik.

6-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.

10-45 popoldne. Mešani vlak v Kamnik. (Samo

v oktober in le ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-
evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Št. 106 pr.

1183 2

Razglas.

Z ozirom na § 12, al. 2 volilnega reda za volitve v državni
zbor, zakon z dne 26. januarja 1907, drž. zak. št. 17 se javno naznana,
da so imeniki volilcev vseh osmih volilnih okrajev deželnega stolnega
mesta Ljubljane

od dne 10. aprila do ink. dne 25. aprila t. l.

vsak dan, izvzemati nedelje, od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 6. po-
poldne razgrnjeni v posvetovalnici mestnega magistrata vsakemu na
vpogled.

Ugovore in reklamacije zoper imenik volilcev lahko vložijo
v smislu § 13 gori navedenega zakona tiste osebe, ki imajo v do-
tičnem volilnem razredu volilno pravico, ako so v imenik vložili
za volitev neopravilni ali niso sprejeti volilni upravičenci, pri pod-
pisanim mestnem magistratu ali ustno ali pisorno do dne 25. aprila t. l.

Za vsak se slučaj ima vložiti poseben ugovor; ugovorom,
da kateri volilni upravičenec ni vpisan v volilni imenik, priložiti
je vsa dokazila, ki so potrebna, da se dokaze dotočnikova volilna
upravičenost.

Otroci ob tem izvrstno uspevajo in ne trpe na motenju prebavljanja.

Se obnaša izvrstno ob bljuvanju, črevnem kataru, driski itd.

Priporoča jo na tisoče domačih in inozemskih zdravnikov.

Majboljše živilo za zdrave in na želodon bolne otroke.

Naprodaj po lekarnah in drogerijah.

Tvornica diet. živil R. KUFEKE, Dunaj I., in Bergedorf—Hamburg.

Proda se posestvo

radi bolezni pod jako ugodnimi pogoji, tik tržaške državne ceste, 10 minut od Ljubljane oddaljeno, kjer je že nad 50 let obstoječa

gostilna z velikim senčnatim vrtom

in vrtom za sočivje. Zraven je velika vinska klet, pripravna za vsako kupčijo, posebno pa za vinskega trgovca. 1069-8

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

F. M. NETSCHEK

c. kr. dvorni dobivatelj

, Pri veliki tovarni'

Resljeva cesta 3 Ljubljana Sv. Petra cesta 37

priporoča svojo ravnokar došlo velikansko

zalogo spomladanske konfekcije

za gospode, dame, dečke in deklice.

Najnižje cene.

906-12

Postrežba solidna.

A. LUKIČ, poslovodkinja.

Nikdar se ustaviti

— to je moje stalno stremiljenje. Zaradi posebnih prednosti pri izdelovanju perila morem naročilo za damsko in moško, otroško in posteljno perilo v prav kratkem času izvrševati vrlo dobro in ceno. Cenjene dame naj se o lepi izvedbi in nizki ceni perila prepričajo samo z enim poizkusom in gotovo ostanejo naročnice še naprej. Kjer pa izdelujejo perilo doma, tam priporočam svoje dobro platno, bombažasto blago, švicarske vezenine, namizne prte, serviete, kavne garniture, brisače, žepne robce itd. Nogavice moške in ženske po prav nizkih cenah, bluze, modrci, ovratnice se razprodajajo prav ceno.

Z odličnim spoštovanjem 1080-3

ANTON ŠARC

specialna trgovina za belo blago
in nevestinske opreme

na Sv. Petra cesti št. 8.

Sivalnica na Sv. Petra nasipu št. 7.

Čistilnica za perilo

v Kolodvorskih ulicah št. 8.

Potnika

z dobrimi izpričevali sprejme tako!

Ivan Jax & sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17.
1150-3

Klobuki se sprejemajo v popravo.

Kdor
zemljijače
ali
kupčijo
vsake vrste

kakor tvornice, hiše, vile, zemljijače, pensionate, graščine, mline, opekarnice, hotele, gostilnice, kmetška posestva rad predal hitro in diskretno ali rad najel načina posojilo, naj se le najprej zaupno obrne na prve vrste strokovno strogo reeleno in

največje podjetje

Mednarodni kupčijski kurir

(Internaz. Geschäfts-Courir)

v Gradcu, Elisabethstrasse 6.

Zastopstva po vseh deželah Avstro-Ogrske in po sosednih državah. Uradnik je takoj na mestu in če je treba brezplačne obiska zaradi natančnejše dementive in ogledanja, prosimo za takojnje obvestilo. 53-40

Ženitna
ponudba.

Deželní upravní uradník
výššejá čína iz odlíč. uradníške rodbine, 43 let star,
vdovec z dvema otrokoma
po 7 in 5 let starima, bi se
čimprej rad oženil z imo-
vito gospodčino ali vdovo
brez otrok v starosti ne
čez 40 let. 1165-2

Resne ponudbe s foto-
grafijo in točno označbo
dote naj se pošiljajo pod
šifro „S. S.“ poste restante
Pakrac na Hrvatskem
Diskrecija zajamčena.

Majboljše živilo za zdrave in na želodon bolne otroke.

Naprodaj po lekarnah in drogerijah.

Tvornica diet. živil R. KUFEKE, Dunaj I., in Bergedorf—Hamburg.

Lepo posestvo

na Gorenjskem, v bližini Ljubljane, se zaradi družinskih razmer takoj proda z bogatim fundus instructusom vred. Dobro opravljena gostilna, 14 meblovanih sob, elektri. razsvetjava, sobni telegraf, napolnjena ledenica, kozete, skedenj, (pôd), kolarnica, veliko voz in konjska oprava. Senčnat restavracijski vrt, velik letni salon, travniki s sadnim vrtom. 50 dreves žabutnih jablan in hršek. Dve gozdni parcele, vodvod. Za gostilničarje ali trgovce z vinom ali lesom jaka pripravno. Jako ugodna lega za novo projektirane avtomobilne požne vožnje.

Vprašanje na upravn. „Slov. Naroda“, ali na na tržniku na Bregu št. 6 v Ljubljani. 1193-1

Št. 904.

Razglas.

Pri občnem zboru „Prve dolenjske posojilnice“, registravne zadruge z neomejeno zavezo v Metliki dne 22. marca 1907 se je računski sklep z bilanco za enoindrideso gospodarsko leto 1906 sledče potrdil:

Bilanca.

Imetje	Znesek		Dolgo	Znesek
	K	h		
1 Posojila in pripis istim	2212396	63	1	597 deležev po 36 K.
2 Zaostale obresti	39819	93	2	Hranične vloge in kapitalizovane obresti
3 Načožen denar	108389	12	3	Izplačene obresti del
4 Vrednostne listine	17888		4	Nevidignene obresti deležev
5 Narasle obresti	5059	45	5	Predplačane obresti
6 Vrednost dveh srček	56		6	Reserva koncem I. 1905.
7 Knjižice in tiskovine	300	76	7	ob esti za 1906, vstopnina, iz čist. dobička
8 Zaostala stanarina	180		8	Čisti dobiček
9 Inventar I. 1905 po 10% odpisu	724	44	9	115434 —
10 Vrednost hiše v Metliki št. 15	16000		10	10521 —
11 Vrednost graščine	50000		11	2485376 33
12 Gotovina koncem I. 1906	34562		12	2485376 33

Denarni promet.

Dohodki	Znesek		Izdatki	Znesek
	K	h		
1 Vrmena posojila	652861	42	1 Dana posojila	810636 77
2 Prejete hranične vloge	808424	12	2 Izplačane hranične vloge	644774 61
3 Prejete posojilne obresti	114471	48	3 Izplačane hranične obresti	10535 95
4 Vplačani deleži	1116		4 Upravni stroški	7362 23
5 Vstopnina	4		5 Načožen denar	263473 14
6 Vzdignjen načožen denar do 1906	210875	83	6 Plačana izposojila	50000
7 Vzdignjen obresti I. 1905	4554	16	7 Za dobre namene	460
8 Razni dohodki	4902	59	8 Izplačani deleži	1116
9 Prehodni zneski	417	36	9 Prehodni zneski	417 36
10 Gotovine koncem I. 1905	1797626	96	10 Razni davki	6178 97
	47321	08	11 Razni izdatki	978 48
			12 Popravila in uprava poslop.	2268 40
			13 Tiskovine	748 13
			14 Dobička društvenik.	1904
				1905
			Skupaj	11436
			15 Gotovine koncem I. 1905	34562
				184498 04

V tekočem letu je bil promet tale:

Vseh prejemkov je bilo K 1.844.948/04
Vseh izdatkov pa " 1.810.386/04

Torej skupni denarni promet K 3.655.334/08

Zadruga obstala je koncem leta 1906 iz 329 društvenikov, izstopilo jih je 17 in pristopilo 9.

Društvenih deležev je bilo koncem 1906 I. 597, nazaj plačnih 31 in vplačnih 31.

To se p. n. gg. društvenikom objavi z dostavkom, da je računski sklep in bilanca v zadružni pisarni v Metliki od danes naprej pa do 15. aprila t. l. vsakomur na pogled.

Ravnateljstvo I. dolenjske posojilnice v Metliki,

dne 22. marca 1907.

Otmar Sturm

blagajnik.

Leopold Gangl

ravnatelj.

Anton Rajmer

kontrolor.

Franc Gustin jun.

dobornik.

Podružnica c. kr. priv.

avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt

(prej banka L. C. Luckmann)

Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 9.

Delniška glavnica in rezervni zakladi kron 183,000.000 —

1105-4

se peča z bančnimi in menjalnimi operacijami vsake vrste, kakor: z nakupovanjem in s prodajo tuzemskih in inozemskih rent, zastavnih pisem, delnic, sreček, valut in deviz, priskrbuje in deponeže ženitovanske kavci, prav tako tudi službene kavci in vadje za udeležbo pri ponudbah, prejme v hraniliv in varstvo vrednostne papirje ter oskrbuje za njih upravo in revizijo pri iztrebanjih, zavarjuje srečke proti kurznim izgubi, vnovčuje kupone in iztrebene vrednostne papirje pri svoji blagajni, dovoljuje predujme na vrednostne papirje in sprejema borzna narocila za tuzemake in

inozemске borze, prejemlje vloge za obrestovanje proti vložnim knjižicam na tekoči račun in na giro-konto potom čaka s vista, dovoljuje imenikom takih računov da smejo tudi z vso svojo imovino razpolagati izdaja obrestenosne blagajniške liste, dovoljuje kredit na tekoči račun, ekonoma v tuzemstvu in v inozemstvu izplačne menice, ter jih prejemlje za inkasovanje, prepusta plačilna nakanila, izdaja kreditna pisma za vse kraje t